
Geachte gemeente, beste gasten, en in het bijzonder beste Paul,

Vandaag nemen wij afscheid van jou als diaconaal predikant van de Protestantse Gemeente Rivierenland Oost. Dat doen wij met dankbaarheid in het hart, maar ook met een zekere stilte van binnen – omdat woorden soms te klein worden wanneer iemand een plek heeft ingenomen in het leven van een gemeente. Want wie deel is geworden van het weefsel van een gemeenschap, laat bij vertrek altijd iets achter dat niet zomaar te benoemen is: een spoor van nabijheid, van ontmoeting, van gedeelde tijd.

Als wij terugdenken aan de jaren waarin je onder ons hebt gewerkt, zien wij niet alleen diensten en woorden, maar momenten die als lichtbeelden voorbijkomen. Erediensten waarin stilte even zwaar woog als de preek. Woorden die niet alleen werden uitgesproken, maar die bleven hangen, soms onverwacht, in de dagen erna. En het Evangelie dat niet als afstandelijke boodschap klonk, maar als iets dat ons leven mocht raken, hier en nu.

Wij denken ook aan de kunst in de kerk, die onder jouw handen en stem hernieuwde adem kreeg: glas-in-lood dat niet alleen werd gezien, maar stil werd ontvangen als licht dat ademt; gedichten die de ruimte niet vulden, maar haar openen in stilte; meditaties die zichtbaar maakten wat zich onttrekt aan het oog en toch nabij is. Alsof kleur en taal samen een dunne, bijna onhoorbare sluier werden, waarachter iets van het onzegbare even oplichtte – en weer verstilde.

Misschien is het juist in de stilte van ontmoetingen dat iets echt blijft hangen: het werk dat zich niet liet vastleggen, maar plaatsvond op keukentafels waar levensverhalen werden gedeeld, in straatgangen tussen drugs en dakloosheid, in huiskamers waar de tijd even anders leek te lopen en in telefoontjes die precies op het juiste moment kwamen. Daar, in dat alledaagse en kwetsbare, kreeg jouw aanwezigheid vaak haar diepste betekenis.

Je was betrokken bij diaconale projecten en sociale initiatieven, waarin compassie en gerechtigheid geen abstracte begrippen bleven, maar richting gaven aan concrete keuzes. Je zocht verbinding met kwetsbare mensen in Nijmegen en Rivierenland Oost, met vluchtelingen die een plek zochten om op adem te komen, en met allen die ergens tussen wal en schip waren geraakt. In dat alles klonk steeds dezelfde onderstroom: “gewoon, dat ieder mens ertoe doet.”

We denken aan de betrokkenheid bij de voedselbank, aan de opvang via de Stichting Noodopvang Vluchtelingen Nijmegen (SNOV), het AZC of gemeentelijke opvang die zich richt op dakloze en ongedocumenteerde vluchtelingen die nergens anders terecht kunnen, en waar een bed, een maaltijd en een veilige plek soms het verschil maken tussen verloren zijn en weer even kunnen ademhalen. En aan het Huis van Compassie in Nijmegen, waar samenwerking tussen kerken en samenleving een gezicht heeft gekregen, tastbaar en dichtbij.

Binnen dit geheel groeide het besef hoe belangrijk het is dat de kerk in een samenleving een veilige plek wil zijn: een gemeenschap waar mensen zich vrij en beschermd voelen om hun verhaal te delen, zonder angst of terughoudendheid. Vertrouwenspersonen spelen daarin een belangrijke rol als stille, zorgvuldige aanwezigheid voor wie iets wil uitspreken, vragen of zorgen heeft, of gewoon iemand nodig heeft die luistert. Hun werk is vaak onzichtbaar, maar draagt wezenlijk bij aan vertrouwen en openheid in kerk en samenleving.

Paul, jij hebt daarnaast bijgedragen aan het vormgeven van een veilige en inclusieve kerk: een gemeenschap waarin iedereen zich welkom, beschermd en geaccepteerd mag weten. Dat vraagt om meer dan goede intenties, namelijk om voortdurend bewust beleid tegen grensoverschrijdend gedrag, zorgvuldige meldstructuren en een cultuur van openheid en veiligheid. Tegelijk gaat het om actieve acceptatie van ieder mens, ongeacht achtergrond, geaardheid, beperking of kwetsbaarheid. Zo bouw je mee aan een kerk met ruimte voor iedereen, zonder uitzondering.

Wat mij daarbij steeds opviel, was niet alleen wat je deed, maar ook de manier waarop: met zachtheid zonder vaagheid, met ernst zonder zwaarte, met een respect dat mensen de ruimte gaf om zelf weer op te staan. Misschien zijn het juist de kleine dingen die het meest blijven hangen: een zin die precies op het juiste moment viel, een bezoek dat onverwacht licht bracht, een beeld of gedicht dat iets opende wat even gesloten was geraakt.

In een tijd waarin veel verschuift – in kerk en samenleving – heb je ons eraan herinnerd dat het diaconale hart van alles eenvoudig blijft: “geloof dat draagt, hoop die ademt en liefde die zichtbaar wordt in doen en laten.” Niet als een groot ideaal ver weg, maar als werkelijkheid die zich telkens opnieuw aandient in het kleine.

Beste Paul, vandaag danken wij je daarvoor. Voor je inzet, je trouw, je aandacht en je vertrouwelijkheid. Voor alles wat zichtbaar was, en ook voor alles wat stil bleef en alleen in het leven van mensen zijn werk deed.

Onze dank gaat ook uit naar je vrouw en je familie. Zij hebben jouw weg mee bewandeld, vaak op de achtergrond, maar wezenlijk aanwezig in de ruimte die jouw werk vroeg en kreeg. Wij laten je gaan met vertrouwen. Niet omdat iets ophoudt, maar omdat iets verder mag gaan op een andere manier. Wij wensen jou en allen die je lief zijn vrede, gezondheid en vreugde toe.

En moge de Protestantse Gemeente Rivierenland Oost blijven staan in datzelfde geheim van geloof, hoop en liefde – als grond onder de voeten, als adem in de tijd, als verbinding en aandacht in het pastoraat en diaconaat tussen mensen.

Beste Paul, dank je wel. Je gaat weg uit ons midden, maar je blijft aanwezig in wat je hebt aangeraakt. En met dat alles: een zegen op de weg die voor je ligt.

Theo A.R. de Zwart

Fulltime gemeentepredikant (Protestantse Gemeente Rivierenland Oost)

